

ЕРӨНХИЙ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН ТАЙЛАН

2022 он 10 сар

XXIV ИНКОСАИ
БРАЗИЛ
2022

1. Танилцуулга
2. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын 2020-2022 онд анхаарал хандуулсан асуудлууд
3. ИНТОСАИ-н 2020-2022 оны үйл ажиллагаа
 - 3.1. ИНТОСАИ-н 2020 оны үйл ажиллагаа
 - 3.2. ИНТОСАИ-ын 2021 оны үйл ажиллагаа
 - 3.3. ИНТОСАИ-н 2022 оны үйл ажиллагаа
4. АДБ-уудын хараат бус байдлыг хамгаалах, дэмжлэг үзүүлэх
 - 4.1. Дэлхийн АДБ-ын 2020 оны бүртгэлийн тайлан
 - 4.2. Хандивлагч нартай хамтын ажиллагаа
 - 4.3. АДБ-ын хараат бус байдлын асуудлыг шийдвэрлэх хараат бус байдлын санаачилгууд ба арга хэмжээнүүд
5. Нэгдсэн Үндэсний байгууллагын Тогтвортой Хөгжлийн Зорилтуудын хэрэгжүүлэхэд ИНТОСАИ болон АДБ-уудын гүйцэтгэх үүрэг
6. НҮБ/ИНТОСАИ-н 25 дугаар Зөвлөгөөн
7. ИНТОСАИ-н төлөөлөгчид болон НҮБ-ийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын уулзалт
8. ИНТОСАИ-н гишүүнчлэл
 - 8.1. Бүрэн, дэд эсвэл ажиглагч гишүүнээр элсэх өргөдөл
 - 8.2. Нидерландын Антилийн арлууд
 - 8.3. ИНТОСАИ-н XXIV хурлын үеэрх ИНТОСАИ-н гишүүнчлэл
9. Стратегийн төлөвлөлтийн ажлын хэсэг
10. 12025 онд болох ИНТОСАИ XXV их хурал ба 2028 онд болох ИНТОСАИ-н XXVI их хурал
11. ИНТОСАИ-н бүс нутгийн байгууллагууд
12. Аи Ди Аи-н зөвлөд ИНТОСАИ-н төлөөлөл
13. ИНТОСАИ-н дүрэм
14. ИНТОСАИ-н 2019-2021 оны санхүүгийн тайлангууд
 - 14.1. Ерөнхий
 - 14.2. Аудитын дүгнэлт
 - 14.3. Аудиторуудад талархал илэрхийлэх
15. Санхүүгийн болон төсвийн асуудлууд
 - 15.1. Өнгөрсөн жилүүдийн орлого, зарлага
 - 15.2. Дүрмийн 12 дугаар зүйлийн 1 дүгээр хсэгт заасны дагуух сайн дурын хандив
 - 15.3. Гишүүнчлэлийн төлбөрийн индексжүүлэлт
 - 15.4. ИНТОСАИ-н 2023-2025 оны төсөв
16. Их хурлаар батлуулах асуудлууд

1.Танилцуулга

ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн даргын энэхүү тайлан нь 2019 оны 9-р сард болсон ИНТОСАИ-н XXIII Их хурлаас 2022 оны 11-р сард зохион байгуулагдах ИНТОСАИ-н XXIV Их хурал хүртэлх хугацааг хамарна.

ИНТОСАИ-н “Харилцан туршлага хуримтуулах нь бүгдэд ашиг тустай” урианы дагуу төрийн хөндлөнгийн аудитыг бэхжүүлэх нийтлэг хүчин чармайлтын хүрээнд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын гол үүрэг нь ИНТОСАИ дотооддоо болон гадны түншүүд болон харилцагч талуудтай холбогч, харилцаа холбоо, мэдээллийн төв болж ажиллах явдал юм. Цаашид дэлхийн өнцөг булан бүрт иргэдийн эрх ашгийн төлөө ил тод, хариуцлагатай байдал, итгэлцлийг бэхжүүлэх зорилгоор ИНТОСАИ болон түүний гишүүдийн бие даасан, чадварлаг, үр дүнтэй төрийн аудитын байгууллага болох үүргийг нэмэгдүүлэх зорилт тавьж байна.

ИНТОСАИ-н дүрэм болон ИНТОСАИ-н 2017-2022 оны стратеги төлөвлөгөөний зөвлөмжийн дагуу ИНТОСАИ-н XXIII болон XXIV их хурлуудын хоорондын хугацаанд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын үйл ажиллагаа ерөнхийдөө дараах ажлуудыг гүйцэтгэсэн. Үүнд:

- Удирдлах зөвлөлийн шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, хүлээн зөвшөөрөх;
- ИНТОСАИ-н дөрвөн стратегийн зорилго, 5 тэргүүлэх чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;
- ИНТОСАИ-н гишүүд болон Бүс нутгийн байгууллагуудтай харилцаа холбоотой байх;
- ИНТОСАИ-н ажлын хэсгүүд болон зорилтын хороодод дэмжлэг үзүүлэх;
- Олон улсын байгууллагууд ялангуяа Нэгдсэн Үндэсний байгууллагатай харилцаа холбоотой байх;
- ИНТОСАИ-н төсвийг зарцуулах мөн түүнчлэн санхүүгийн тайланг бэлтгэх.

2.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын 2020-2022 онд анхаарал хандуулсан асуудлууд

Тайлант хугацаанд ЕНБД-аас авч хэрэгжүүлсэн дараах ажил, санаачилгыг голчлон онцолж байна.

- ИНТОСАИ-н XXII их хурлаас баталсан ИНТОСАИ-н 2017-2022 оны стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилт, мөн ИНТОСАИ-н XXIV их хурлаар батлах ИНТОСАИ-н 2023-2028 оны ирээдүйн стратеги төлөвлөгөөнд оруулах хувь нэмэр;
- бие даасан, үр ашигтай АДБ-ын үндсэн урьдчилсан нөхцөлийг бүрдүүлэх;
- Тогтвортой хөгжлийн зорилтуудын (ТХЗ) хэрэгжилтэд хяналт тавихад АДБ-ын оруулах хувь нэмрийг дэмжих, таниулах;
- ИНТОСАИ болон түүний гишүүн АДБ-уудыг Ковид-19 тахлын улмаас үүссэн шинэ тогтолцооны нөхцөлд дасан зохицож, түүнээс сургамж авч хэрэгжүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх;
- ИНТОСАИ-н XXIII их хурлаас гаргасан шийдвэрийг ИНТОСАИ-н дүрэм, гарын авлага, санхүүгийн зохицуулалт, дүрмийн дагуу хэрэгжүүлэх; болон
- 2022 оны 11-р сард Рио-де-Жанейро хотод болох ИНТОСАИ-н XXIV их хурлын бэлтгэл ажил.
-

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар ИНТОСАИ-н Санхүү, захиргаа, бодлогын хороо (СЗБХ)-ны дарга, дэд дарга нартай нягт хамтран ажиллаж, ИНТОСАИ-н 2017-2022 оны үйл ажиллагааны үр дүн, хариуцлагын тайланг боловсруулсан. 2017–2022 оны стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилт болон хариуцлагын тайлангийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл СЗБХ-ны тайланд тусгагдана.

3.ИНТОСАИ-н 2020-2022 оны үйл ажиллагаа

3.1 ИНТОСАИ-н 2020 оны үйл ажиллагаа

2020 онд Ковид-19 цар тахал АДБ-ууд болон ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаанд ихээхэн нөлөөлсөн. АДБ-ууд зөвхөн аудитын төлөвлөлтөө төдийгүй аудитын арга барил, тэргүүлэх чиглэлээ эргэн харах шаардлагатай болсон. Хэд хэдэн АДБ-ууд дижитал дэд бүтэц байхгүй эсвэл засгийн газраас тогтоосон төсвийн хязгаарлалтаас болж ноцтой асуудал тулгарч байсан. СЗБХ нь Ковид-19 санаачилга болон тусламж хэрэгтэй байгаа АДБ-уудад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх замаар энэхүү хэрэгцээнд маш хурдан хариу үйлдэл үзүүлсэн.

Цар тахалд ихээхэн нэрвэгдсэн АДБ-уудыг үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх, ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаанд оролцоход нь дэмжлэг үзүүлэхийн тулд СЗБХ-ны удирдлагууд ИНТОСАИ-н хуримтлагдсан илүүдэл хөрөнгөөс 700,000 евро зарцуулахыг санал болгов. Уг саналыг Удирдах зөвлөлийн гишүүд 2020 оны 8-р сард бичгээр гаргасан шийдвэрээр баталсан. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Ковид-19 тахлын нөлөөнд өртсөн АДБ-уудыг дэмжихэд чиглэсэн СЗБХ-ны хүчин чармайлтыг хүлээн зөвшөөрч, талархаж байна. Энэ нь ИНТОСАИ-гаас гишүүн АДБ-уудад яаралтай тусламж үзүүлэх зорилгоор авсан онцгой арга хэмжээ байв.

Үүний зэрэгцээ ИНТОСАИ ажлын арга барил, хурлын хуваариа ихээхэн өөрчлөх шаардлагатай болсон. ИНТОСАИ байгууллагууд болон гишүүн АДБ-ууд мэдээлэл, мэдлэгээ хуваалцахын тулд хамтран ажиллах шинэ арга замыг хайх шаардлагатай болсон. Хэд хэдэн уулзалтыг эхлээд хойшлуулж, эцэст нь биечилсэн уулзалтаас виртуал уулзалт болгон өөрчлөх шаардлагатай болсон.

Эдгээр хүнд хэцүү цаг үед ИНТОСАИ-н байгууллагууд болон түүний гишүүдийн хоорондын тогтмол харилцаа онцгой чухал болсон. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар нь ИНТОСАИ-н гишүүдэд сүүлийн үеийн хөгжлийн талаар (жишээлбэл, СЗБХ болон шинээр гарч ирж буй асуудлуудын хяналтын хороо (ШГИБАХХ)-ны уулзалтын хуваарийг өөрчлөх) ИНТОСАИ-н цахим хуудсаар дамжуулан тогтмол мэдээлдэг. Цаашлаад, Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар СЗБХ-ны Ковид-19 санаачилгын цахим хуудсанд холбогдох аудитын тайлан, шилдэг туршлага, сургалт, алсын зайн ажлын хэрэгслийн талаарх мэдээллийг санал болгох зэргээр идэвхтэй хувь нэмэр оруулсан.

ИНТОСАИ-н үйл ажиллагааг хэвийн үргэлжлүүлэхийн тулд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар бүх хороод, ажлын байгууллагуудыг гишүүдтэйгээ видео хурал, вебинар хэлбэрээр үргэлжлүүлэн нягт уялдаа холбоотой, мэдээлэл солилцож ажиллахыг уриалав. ШГИБАХХ нь Ковид-19 Шинжээчдийн бүлгийн виртуал уулзалтын хүрээнд алсаас аудит хийх эсвэл ИНТОСАИ-н үйл ажиллагааг илүү виртуаль горимд шилжүүлэх зэрэг гол асуудлуудыг хэлэлцэв.

3.2 ИНТОСАИ-ын 2021 оны үйл ажиллагаа

ИНТОСАИ болон түүний гишүүн АДБ-уудын 2021 онд хийсэн ажил нь КОВИД-19 тахлын нөлөөнд автсан хэвээр байна. Гэсэн хэдий ч 2020 онд шилжилтийн үе өнгөрсний дараа ИНТОСАИ-н 2021 онд үйл ажиллагаа нь виртуал горимд тасралтгүй, бүтээлчээр үргэлжилсэн. ИНТОСАИ-н бүх уулзалт, түүний дотор ИНТОСАИ-н ажлын байгууллагуудын хурлыг төлөвлөсний дагуу зохион байгуулж, алсаас зохион байгуулж байна.

КОВИД-19-ийн хямрал мөн ИНТОСАИ-н санхүүгийн асуудалд мэдэгдэхүйц нөлөө үзүүлсээр байна.

Нэг талаараа томилолтоор ажиллах нь ерөнхийдөө боломжгүй байсан тул томилолтын зардал нэлээд багассан. Нөгөөтэйгүүр, тахал өвчинд ихээхэн нэрвэгдсэн АДБ-уудыг дэмжсэн СКБХ-ны КОВИД-19 буцалтгүй тусламжийн хөтөлбөр нь 2020 онд нэмэлт зардалд гаргахад хүргэсэн.

2020 онд СЗБХ-ноос байгуулсан КОВИД-19 буцалтгүй тусламжийн хөтөлбөр ихээхэн амжилтанд хүрсэн: нийт 600,000 орчим еврог 52 АДБ-д олгосон (АДБ тус бүр 11,429 евроны тусламж хүлээн авсан).

3.4 ИНТОСАИ-н 2022 оны үйл ажиллагаа

2022 онд ИНТОСАИ цар тахлын үед болон дараа нь шинэ тогтолцооны нөхцөлд дасан зохицож чадсан. ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаа тасралтгүй, бүтээлчээр үргэлжилсэн. ИНТОСАИ-н бүх уулзалтыг төлөвлөсний дагуу зохион байгуулж, хэсэгчлэн алсаас болон хэсэгчлэн биечилсэн горимд зохион байгуулж байна.

Мөн 2022 он ИНТОСАИ-н XXIV их хурлын бэлтгэл ажлын хангах ажил эрчимтэй явагдаж байгаагаараа онцлог байсан бөгөөд үүнийг тахлын дараах ИНТОСАИ нийгэмлэгийг бүхэлд нь цуглуулах дэлхийн анхны арга хэмжээ болгон Бразилийн АДБ зохион байгуулах болно. Үүнтэй холбогдуулан Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар хэд хэдэн өндөр түвшний ажлын уулзалтуудыг зохион байгуулсан. ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Их хурлын бэлтгэл ажил болон ИНТОСАИ-н цаашдын тэргүүлэх чиглэлийн талаар ярилцахаар Вена хотноо ИНТОСАИ-н Нэг, хоёрдугаар дэд даргыг хүлээн авч уулзав.

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар энэ оны сүүлээр ИНТОСАИ-н Зорилт хороодын бүх хурал, ИНТОСАИ-н бүс нутгийг зохицуулах платформын хурал, ИНТОСАИ-н ирээдүйн стратеги хөгжлийн төлөвлөгөөний хамтарсан семинар, Стратегийн асуудлаарх ИНТОСАИ-н ажлын хэсгийн хуралдаан, Аи Ди Аи Удирдах зөвлөлийн бүх хурал, Конгрессын дараах уулзалт, ЕВРОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн хурал, АФРОСАИ, ОЛАСЕФЁ, АРАБОСАИ-н Ерөнхий Ассамблей, ИНТОСАИ-н ажлын байгууллагуудын хэд хэдэн хуралдаанд оролцсон бөгөөд оролцохоор төлөвлөж байна.

Хувийн харилцаа нь тодорхой хэмжээгээр чухал бөгөөд шаардлагатай гэдэгт эргэлзэхгүй байгаа ч цар тахал нь уулзалтыг виртуал хэлбэрээр үр дүнтэй зохион байгуулах боломжтой гэдгийг бидэнд зааж өгсөн. ИНТОСАИ-н чадавхыг бэхжүүлэх хороо (ЧБХ) ИНТОСАИ-н тогтвортой үйл ажиллагааны тухай саналыг баталсан бөгөөд үүнд бүх үйл ажиллагаа, арга хэмжээг төлөвлөхдөө тогтвортой байдлын асуудлыг авч үзэхийг санал болгосон байна. ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газраас энэхүү саналыг дэмжиж байна.

Цаашилбал, ИНТОСАИ-н гишүүдийг томилолтын зардал, цаг хугацаа их шаардахгүйгээр бүх хуралд оролцох боломжийг олгох үүднээс ИНТОСАИ-н хурлыг үр дүнтэй зохион байгуулах ёстой. Үүнтэй холбогдуулан ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газраас Хороодод зориулсан ИНТОСАИ-н гарын авлагыг зохих ёсоор нь өөрчлөхийг СЗБХ болон Удирдах зөвлөлд санал болгов. Санал болгож буй нэмэлт, өөрчлөлтийг ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн 76 дугаар хуралдаанд танилцуулж, батлах юм.

4. АДБ-уудын хараат бус байдлыг хамгаалах, дэмжлэг үзүүлэх

Мөн сүүлийн гурван жилийн хугацаанд АДБ-ын хараат бус байдлыг дэмжих, хамгаалах нь ИНТОСАИ-н тэргүүлэх чиглэлүүдийн нэг байсан.

4.1 Дэлхийн АДБ-ын 2020 оны бүртгэлийн тайлан

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газарт 2021 оны 9-р сард нийтлэгдсэн Дэлхийн АДБ-ыг 2020-ны бүртгэлийн тайланг бэлтгэхэд бүх хүчин чармайлт, хичээл зүтгэл гаргасанд нь талархал илэрхийлье. Энэхүү иж бүрэн тайлан нь АДБ-ууд бие даасан байдлын хувьд ихээхэн сорилт, аюул заналхийлэлтэй тулгарсаар байгааг харуулж байна. Хөгжилтэй холбоотой дараах асуудлууд байна.

АДБ-ууд олж илрүүлсэн илрүүлэлтээ тайлагнах эрхийнхээ хувьд сайжирч байгаа хэдий ч АДБ-ын дөнгөж 44% нь шаардлагатай бүх мэдээллийг цаг тухайд нь, хязгаарлалтгүй, чөлөөтэй авах боломжтой болсон нь 2017 онтой харьцуулахад 26%-иар буурсан байна. АДБ-ын 40%-д өөрсдийн төсвийг зарцуулахад томоохон хөндлөнгийн нөлөө байсаар байна.

Энэхүү тайланд мөн дагаж мөрдөх журмын талаар санаа зовоосон үйл явдлууд илэрсэн: АДБ-ын нөлөөлөл, хамаарлыг харуулах чухал хэрэгсэл болон зөвлөмжийн мөрөөр арга хэмжээг АДБ-ын зөвхөн 65% нь хэрэгжүүлдэг байна. АДБ-ын зөвхөн 47% нь хууль тогтоох байгууллагыг зөвлөмжийн хэрэгжилтийн түвшингийн талаарх дараагийн хэлэлцүүлэгт тогтмол оролцуулдаг гэж мэдээлсэн. Үүнтэй адил цөөн тооны АДБ буюу 47% нь иргэдтэй тогтмол харилцдаг.

АДБ-ын бараг 70% нь боловсон хүчин хангалтгүй, 37% нь аудитын урсгалын чанарт хяналт тавих системгүй гэж мэдээлдэг.

2020 оны АДБ-ын тайланд онцолсон нөхцөл байдлын хариуд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар нь АДБ-ын хараат бус байдлын талаар зохицуулагчийн хувьд ч, НҮБ-тай тэргүүлэгч харилцахын хувьд ч энэ оны эхэнд НҮБ-д хандаж, эдгээр асуудлуудын талаар мэдээлэл хийлээ.

4.2 Хандивлагч нартай хамтын ажиллагаа

ИНТОСАИ хараат бус АДБ-ын ач холбогдлын талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор хандивлагчидтай нягт хамтран ажиллаж байна. Ерөнхийдөө хандивлагч нийгэмлэгүүд АДБ-ын хараат бус байдлыг дэмжих үйл ажиллагаа, хөтөлбөрүүдээрээ ихээхэн үр дүнд хүрч байна.

Өнгөрсөн жил Дэлхийн банкнаас “2021 оны Аудитын дээд байгууллагуудын хараат бус байдлын индекс” индексийг нийтэлсэн. Энэхүү индекс нь 118 орны АДБ-ын хууль эрх зүйн болон үйл ажиллагааны бие даасан байдлын талаарх ойлголтыг харуулдаг. Энэ нь мөн ИНТОСАИ-н хандивлагчдын хамтын ажиллагааны удирдлага, Дэлхийн банкны байнгын сайн хамтын ажиллагааны үр дүн юм.

4.3 АДБ-ын хараат бус байдлын асуудлыг шийдвэрлэх хараат бус байдлын санаачилгууд ба арга хэмжээнүүд

Одоогоор ИНТОСАИ-н хэд хэдэн санаачилга нь АДБ-ын хараат бус байдлыг дэмжих, хамгаалах зорилготой юм. Эдгээр санаачилгад дараах зүйлс орно.

- Аи Ди Аи “АДБ-ын хараат бус байдлын шуурхай хамгаалах механизм”-ыг (АХББШХМ) боловсруулсан. АХББШХМ нь АДБ-ын хараат бус байдалд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй улс төрийн хөгжил, хууль эрх зүйн шинэчлэлд цаг алдалгүй, үр дүнтэй хариу арга хэмжээ авахад ИНТОСАИ болон хандивлагч нийгэмлэгт туслах зорилготой дөрвөн үе шаттай механизм юм. 2019 онд боловсруулагдсанаасаа хойш энэ механизмыг олон удаа хэрэгжүүлсэн.

- 2022 оны 1-р сард ИНТОСАИ-Доноруудын хамтын ажиллагаа (ИХХА) нь Шинэ Зеландын Ерөнхий сайд асан, НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн (НҮБХХ) Захирагч Хелен Кларкыг эхний гурван жилийн хугацаанд (2022-2024) ИХХА-ны "АДБ-ын тусгаар тогтнолын төлөөх сайн санааны элч"-ээр ажиллахаар томилсон. Энэ үүргээр Хелен Кларк 2022 оны 5-р сарын 31-ний өдөр Олон улсын төсвийн түншлэлээс гаргасан "Нээлттэй төсвийн судалгаа"-г нийтэлсэнтэй холбогдуулан хийсэн хэлэлцүүлэг зэрэг хэд хэдэн арга хэмжээнд оролцсон.
- 2020 оны 7-р сард ИНТОСАИ-н дарга, Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, СЗБХ-ны дарга, дэд дарга, Аи Ди Аи-н дарга нарын ОУВС-д илгээсэн хамтарсан захидалд АДБ-ын хараат бус байдлын талаар дурдсан болно. Коронавируст халдварын эсрэг хариу арга хэмжээ авах Ковид-19 тахлын үед ОУВС дэлхийн хэмжээнд тусламж хэрэгтэй байгаа улс орнуудад яаралтай санхүүгийн тусламж үзүүлжээ. Зээлийн гэрээн дэх холбогдох амлалт, нөхцөлийн аудитыг ОУВС, гүйцэтгэх засаглалын аль нэг нь оногдуулахын оронд АДБ-ын удирдлагатай яриа хэлэлцээ хийх шаардлагатай байгааг захидалд онцолсон байна. АДБ-ын хараат бус байдлын тухай Мексикийн тунхаглалтай холбогдуулан ОУВС, АДБ-ууд болон холбогдох талуудын хооронд яаралтай тусламжийн санхүүжилтийн аудит болон АДБ-уудыг хараат бус, мэргэжлийн түвшинд ажлаа явуулах боломжийг олгоход шаардлагатай шинэчлэлийн талаар хэлэлцүүлэг өрнүүлэхийг уриалав. ОУВС-гийн захирал хариултдаа ОУВС болон АДБ/ИНТОСАИ хоорондын яриа хэлэлцээг сайжруулахыг дэмжиж байгаагаа илэрхийлэв.
- Гааг хотноо болж буй Дэлхийн шударга ёсны форумын хүрээнд Аи Ди Аи-гаас "Хариуцлагын байгууллагуудын тулгамдсан асуудал, чиг хандлага" сэдэвт арга хэмжээг зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлгээр ардчиллын ухралт, институци хоорондын зохицуулалт, хариуцлагын механизмын үндсэн хуульд нийцсэн байдлын гол сэдвүүдээр хэлэлцүүлэг хийсэн. Энэ үеэр ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар хууль дээдлэхийн тулд ил тод, хариуцлагатай байдлыг хангахад АДБ-ууд ямар чухал үүрэг гүйцэтгэдэг болохыг онцлон тэмдэглэж, НҮБ-ын ТХЗ-ыг хэрэгжүүлэхэд оруулах хувь нэмрийг нь дэмжих, тус байгууллагын бие даасан байдлыг дэмжих чиглэлээр ИНТОСАИ-ын санаачилгуудыг танилцууллаа.

5. Нэгдсэн Үндэсний байгууллагын Тогтвортой Хөгжлийн Зорилтуудын хэрэгжүүлэхэд ИНТОСАИ болон АДБ-уудын гүйцэтгэх үүрэг

ИНТОСАИ болон Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын бас нэг тэргүүлэх чиглэл бол ТХЗ-ыг хэрэгжүүлэхэд АДБ-ын оруулах хувь нэмрийг дэмжих явдал юм. Цар тахал нь ил тод байдал, хариуцлагатай байдлыг хамгаалдаг байгууллага болох АДБ-ын ач холбогдлыг онцгойлон харуулсан. Иймээс ТХЗ-ын хэрэгжилтэд хяналт тавихад АДБ-ын оруулах хувь нэмрийг дэмжих нь ИНТОСАИ-н байнгын чухал зорилт бөгөөд ялангуяа "Энх тайван, шударга ёс, хүчирхэг байгууллага" гэсэн 16-р зорилтыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой юм.

Сүүлийн гурван жилийн хугацаанд ИНТОСАИ нь НҮБ-аас зохион байгуулсан ТХЗ-той холбоотой олон арга хэмжээнд оролцсон. Түүнчлэн НҮБ-тай хамтран арга хэмжээ зохион байгуулж, АДБ-ын ТХЗ-тай холбоотой аудитыг янз бүрийн санаачилгаар дэмжин ажилласан. ТХЗ-тай холбоотой бүх арга хэмжээ, үйл ажиллагааны нарийвчилсан тоймыг хэлэлцэх асуудлын 5-д багтсан «ИНТОСАИ/АДБ-ууд ба ТХЗ-ууд"-ийн тайланд тусад нь гаргасан.

6. НҮБ/ИНТОСАИ-н 25 дугаар Зөвлөгөөн

АДБ-ын цар тахлын үед ажилласан туршлага, сурсан сургамж нь "Цар тахлын үед болон дараа нь ажиллах нь: үр дүнтэй байгууллагуудыг бэхжүүлэх, тогтвортой байдлыг хангахад аудитын дээд байгууллагуудын туршлагад тулгуурлах" гэсэн НҮБ/ИНТОСАИ-н 25 дахь удаагийн зөвлөгөөний

гол сэдэв нь байсан. Энэхүү зөвлөгөөнийг ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар, НҮБ-ын Эдийн засаг, нийгмийн асуудал эрхэлсэн газар хамтран 2021 оны 6-р сарын 28-30-ны хооронд зохион байгууллаа. 50 жилийн түүхэндээ анх удаа зөвлөгөөнийг видео хурлаар зохион байгууллаа. НҮБ/ИНТОСАИ 25 дахь зөвлөгөөнд 120 орчим орны олон улсын байгууллага, АДБ-ын 300 гаруй төлөөлөгчид оролцов.

Гурван өдрийн турш АДБ, Дэлхийн банк, Аи Ди Аи, ДОИ (Дотоод аудитуудын институт), ОУТТ (Олон улсын төсвийн түншлэл), НҮБМБГХТГ (НҮБ-ын Мансууруулах бодис, гэмт хэрэгтэй тэмцэх газар) зэрэг байгууллагуудын өндөр түвшний төлөөлөгчид дараах дэд сэдвүүдийг хэлэлцэв.

1. АДБ-ын байгууллагын чадавх, ажлын арга барил, үйл явцад Ковид-19-н үзүүлсэн нөлөө
2. Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын хариу арга хэмжээ болон нөхөн сэргээх төлөвлөгөөнд аудит хийх туршлага, сайн туршлага
3. Ковид-19-н хариу арга хэмжээний ил тод байдал, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх шинэлэг арга барилууд
4. Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын дараах хариуцлагын тогтолцоо, байгууллагууд

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар энэхүү анхны виртуал арга хэмжээнд оролцогчдод талархал илэрхийлэв. ИНТОСАИ-н бүх гишүүдийг НҮБ/ИНТОСАИ-ын 25 дахь зөвлөгөөний илтгэл болох Зөвлөгөөний сүүлийн өдөр оролцогчдын баталсан «Дүгнэлт, зөвлөмж»-ийг багтаасан үр дүнгийн баримт бичигтэй танилцахыг урьж байна. Тайланг ИНТОСАИ-н цахим хуудаснаас үзэх боломжтой.

7. ИНТОСАИ-н төлөөлөгчид болон НҮБ-ийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын уулзалт

2022 оны 5-р сарын 25-ны өдөр ИНТОСАИ-ын дараагийн дарга, ИНТОСАИ-н XXIV их хурлыг зохион байгуулагч Бразилийн Холбооны тооцооны шүүх Нью-Йорк дахь НҮБ-ын төв байранд ИНТОСАИ-н төлөөлөгчдийг НҮБ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Антонио Гутерриштэй уулзуулах санаачилга гаргалаа.

Энэхүү уулзалтын хүрээнд ИНТОСАИ-н нэн тэргүүний зорилтууд болох АДБ-ын хараат бус байдлыг дэмжих, ТХЗ-ыг амжилттай хэрэгжүүлэхэд АДБ-ын оруулах хувь нэмэр, мөн НҮБ-тай холбогдох хамтарсан санаачилгын талаар хэлэлцлээ.

ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга хариуцлага, сайн засаглалыг хамгаалахад АДБ-ын гол үүргийг онцолж, зөвхөн бие даасан АДБ-ууд л шаардлагатай үр нөлөөг бий болгож чадна гэдгийг онцлон тэмдэглэв.

Ковид-19-ийн дараах эрин үед ТХЗ-ыг хэрэгжүүлэх хүчин чармайлтыг эрчимжүүлэх шаардлагатай бөгөөд АДБ-ууд хэрэгжилтийг үргэлжлүүлэн хянаж байх болно гэдэгтэй ерөнхий санал нэгдсэн байна.

8. ИНТОСАИ-н гишүүнчлэл

8.1. Бүрэн, дэд эсвэл ажиглагч гишүүнээр элсэх өргөдөл

2021 онд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар ИНТОСАИ-д гишүүнээр элсэх хоёр өргөдөл хүлээн авсан.

1. 1992 оноос хойш НҮБ-ын гишүүнээр элссэн Бүгд Найрамдах Узбекистан Улсын АДБ нь ИНТОСАИ-д бүрэн эрхт гишүүнээр элсэх хүсэлтээ ирүүлсэн.
2. Номхон далай дахь Америкийн Нэгдсэн Улсын нэгдмэл бус нутаг дэвсгэр (гадаад дахь нутаг дэвсгэр) болох Хойд Марианы Арлуудын Хамтын Нөхөрлөлийн Улсын АДБ нь ИНТОСАИ-д ажиглагч гишүүнээр элсэх хүсэлтээ ирүүлсэн.

ИНТОСАИ-н дүрмийн 2-р зүйлд заасны дагуу Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар элсэлтийн шалгуурыг шалгасны дараа ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөл Узбекистаны АДБ-ыг бүрэн эрхт гишүүнээр, Умард Марианы Арлуудын Хамтын Нөхөрлөлийн АДБ-ыг ажиглагч гишүүнээр элсүүлэхийг зөвшөөрөв.

8.2. Нидерландын Антилийн арлууд

Нидерландын Антилийн арлууд татан буугдаж, оршин тогтнохоо больсныг баталгаажуулсан Нидерландын АДБ-ын тэргүүнээс ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар захидал хүлээн авсан. Иймд Нидерландын Антилийн арлуудын АДБ-ыг ИНТОСАИ-н гишүүн орнуудын жагсаалтаас хасна гэдгийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нар ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн 76 дугаар хуралдаанаар дээр мэдэгдэнэ.

8.3 ИНТОСАИ-н XXIV хурлын үеэрх ИНТОСАИ-н гишүүнчлэл

ИНТОСАИ-н XXIV хурлын байдлаар ИНТОСАИ 195 бүрэн эрхтэй, 5 дэд, 2 ажиглагч гишүүнтэй байна.

9. Стратегийн төлөвлөлтийн ажлын хэсэг

2019 оны 9 дүгээр сард Москва хотноо зохион байгуулагдсан ИНТОСАИ-н XXIII их хурлаар Удирдах зөвлөлөөс АНУ-ын АДБ-ын удирдлаган дор байгуулагдсан ИНТОСАИ-н Стратегийн төлөвлөлтийн ажлын хэсэг 2022 онд үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлж, дуусгасан. ИНТОСАИ-н тэргүүлэх чиглэл, зорилгыг шинээр гарч ирж буй сорилт, боломжид нийцүүлэх зорилготой 2023-2028 он хүртэлх ИНТОСАИ-н дараагийн стратеги төлөвлөгөөний төслийг боловсруулсан.

2021 оны 11 дүгээр сард Удирдах зөвлөл баталсны дараа анхны төслийг 2022 оны 4 дүгээр сард гишүүдэд санал авахаар илгээсэн. 2022 оны 9 дүгээр сард ИНТОСАИ-н гишүүд 2023-2028 оны стратеги төлөвлөгөөний хоёр дахь буюу одоо эцсийн гэж нэрлэгдсэн төслийг хянан хэлэлцэв. Ажлын хэсгийн дарга ИНТОСАИ-н Стратегийн төлөвлөгөөний эцсийн хувилбарыг ИНТОСАИ-ийн Удирдах зөвлөлийн 76 дугаар хуралдаанд танилцуулж, дараа нь ИНТОСАИ-н XXIV хурлаар батлуулна.

Ажлын хэсэг нь төлөвлөгөөг ИНТОСАИ-н гишүүд болон гадны оролцогч талуудад илүү хүртээмжтэй, хэрэгцээтэй болгох үүднээс оновчтой бөгөөд товч стратеги төлөвлөгөөг боловсруулсан. ИНТОСАИ-н Стратегийн төлөвлөгөөнд 2023-2028 он хүртэлх хугацаанд ИНТОСАИ-н баримтлах эрхэм зорилго, алсын хараа, үнэт зүйлс, байгууллагын тэргүүлэх чиглэл, стратегийн зорилтуудыг тодорхойлсон. Зорилгодоо хүрэх стратеги, үйл ажиллагааг одоо Үйл ажиллагааны төлөвлөлтийн хяналтын самбараас харах боломжтой.

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар Стратегийн төлөвлөлтийн ажлын хэсэгт мөн оролцож, ИНТОСАИ-н гишүүд болон гадны харилцагч талуудад илүү хүртээмжтэй болгох үүднээс 2023-

2028 он хүртэлх оновчтой бөгөөд товч тодорхой стратеги төлөвлөгөөг дэмжиж байна. Дараагийн Стратегийн төлөвлөгөөнд АДБ-ын хараат бус байдал, ТХЗ-ыг хэрэгжүүлэхэд оруулах хувь нэмэр зэрэг чухал ач холбогдолтой асуудлуудаас гадна тогтвортой АДБ-ууд, тэгш байдал, оролцоо зэрэг сэдэвчилсэн хэрэгцээг тусгах болно.

10. 2025 онд болох ИНТОСАИ XXV их хурал ба 2028 онд болох ИНТОСАИ-н XXVI их хурал

ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн 2021 оны шийдвэрийн дагуу Египетийн АДБ-ыг 2022 онд ИНТОСАИ-н XXIV их хуралд танилцуулж, 2025 онд XXV их хурлыг зохион байгуулахыг ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн нэр дэвшигчээр батлуулахаар төлөвлөж байна.

ИНТОСАИ-н өөр өөр бүс нутгуудад их хурлуудыг ээлжлэн зохион байгуулдаг ИНТОСАИ-д тогтсон практикийн дагуу 2028 онд болох ИНТОСАИ XXVI их хурлын талаар ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар АСОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газартай холбоо барив. Хамгийн сүүлд 2013 онд АСОСАИ-н гишүүн АДБ ИНТОСАИ-н их хурлыг зохион байгуулсан.

2028 онд ИНТОСАИ-н XXVI хурлыг зохион байгуулахаар таван АДБ-аас хүсэлт гаргасан бөгөөд 2023 онд АСОСАИ-н Удирдах зөвлөлөөс шийдвэр гаргана гэж АСОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газраас мэдэгдсэн.

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар боломжийг ашиглан Бразилийн Трибунал де Контас болон Египетийн Төрийн хариуцлагын газарт удахгүй болох ИНТОСАИ-н их хурлыг зохион байгуулахад бэлэн байгаад талархаж буйгаа илэрхийлэхийг хүсч байна.

11. ИНТОСАИ-н бүс нутгийн байгууллагууд

2017-2022 оны Стратегийн төлөвлөгөөний 5-р тэргүүлэх чиглэлийн дагуу Бүс нутгийн байгууллагууд стратегийн бүтээн байгуулалт, ИНТОСАИ-аас хүлээх хүлээлтийнхээ талаар Удирдах зөвлөлийн 76 дугаар хуралдаанд бичгээр илтгэл тавилаа.

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Бүс нутгийн долоон байгууллагатай сайн хамтын ажиллагаатай байхыг чухалчилдаг бөгөөд сүүлийн ИНТОСАИ-н их хурлаас хойш бүс нутгийн байгууллагуудын олон арга хэмжээнд оролцож/оролцох болно.

Өнгөрсөн нэг жилийн хугацаанд ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын төлөөлөгчид 2021 оны 12-р сард болон 2022 оны 9-р сард болсон ОЛАСЕФС-н чуулган, 2022 оны 3-р сард болсон АФРОСАИ-н Ерөнхий Ассамблей, 2022 оны 5-р сард болсон КАРОСАИ-н их хуралд оролцсон. ЕВРОСАИ-н Удирдах зөвлөлийн хурлаар 2022 оны 9-р сарын 21-22-ны хооронд ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаа, гол чиглэлүүдийн талаар илтгэл тавина. Мөн 2022 оны 10-р сард болох АРАБОСАИ-н Ерөнхий Ассамблейд ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын төлөөлөгчид оролцоно.

2022 оны 5-р сард ИНТОСАИ-н чадавхыг бэхжүүлэх хороо болон ИНТОСАИ-н хөгжлийн санаачилга хамтран "ИНТОСАИ бүс нутгийг зохицуулах платформ" (ИБНЗП) гурав дахь уулзалтыг зохион байгууллаа. ИБНЗП нь 2017 онд ИНТОСАИ-н байгууллагууд болон бүс нутгийн байгууллагуудыг стратегийн болон үйл ажиллагааны уялдаа холбоо, хамтын хүчин чармайлтыг нэгтгэх, хамтын ажиллагааг эрэлхийлэх, ахиц дэвшлийг хянах, үнэлэх, мэдлэг хуваалцах нэгдсэн платформоор хангах зорилгоор байгуулагдсан.

2022 оны уулзалт нь чадавхыг хөгжүүлэх хэрэгцээ, тэргүүлэх чиглэл, үзүүлж буй дэмжлэг (дэлхий болон бүс нутгийн түвшинд), тогтвортой байдлын сорилт, хамтын ажиллагааны боломж, чиглэлийн сэдвүүдийг хэлэлцэхэд зориулагдсан юм.

12. Аи Ди Аи-н зөвлөд ИНТОСАИ-н төлөөлөл

Одоогоор ИНТОСАИ-г Аи Ди Аи-н Удирдах зөвлөлд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга болон Чадавхыг бэхжүүлэх хорооны даргыг төлөөлж байна.

ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн даргын хоёр дахь бүрэн эрхийн хугацаа 2022 оны 12-р сарын 31 гэхэд дуусгавар болох байсан. ИНТОСАИ болон Аи Ди Аи-н хоорондын хүчтэй, байнгын хамтын ажиллагааны хүрээнд ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг төлөөлөхийн чухлыг Аи Ди Аи-н Удирдах зөвлөл онцолж байна. Удирдах зөвлөлд орж, Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг Аи Ди Аи-н Удирдах зөвлөлийн байнгын гишүүн болгох үүднээс дүрэм, журамд өөрчлөлт оруулахаар шийдвэрлэсэн. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газраас маш сайн хамтран ажилласанд Аи Ди Аи-д талархал илэрхийлье.

Чадавхыг бэхжүүлэх хорооны даргын эхний бүрэн эрхийн хугацаа 2023 оны 11-р сард дуусна. Иймд ИНТОСАИ-г дахин гурван жилийн хугацаатай төлөөлөхийн тулд Аи Ди Аи-н Удирдах зөвлөлийн нэг гишүүнийг нэр дэвшүүлэх эсвэл дахин нэр дэвшүүлэх шаардлагатай.

Удирдах зөвлөлийн 76 дахь хурлыг тохиолдуулан Удирдах зөвлөлийн гишүүдээс Өмнөд Африкийн АДБ-ыг Аи Ди Аи-н Удирдах зөвлөлд ИНТОСАИ-н төлөөлөгчөөр үргэлжлүүлэн ажиллахаар ЧБХ-ны даргаар дахин нэр дэвшүүлэхийг зөвшөөрөхийг Удирдах зөвлөлийн гишүүдээс хүсэх болно.

13. ИНТОСАИ-н дүрэм

Дэлхий дахинд тохиолдсон Ковид-19 тахал зэрэг ноцтой гамшгийн үед мөн ИНТОСАИ-н үйл ажиллагааг хамгаалах шаардлагатай байгаа тул мөн ИНТОСАИ-н XXIII их хурлын үеэр хийсэн хэлэлцүүлэг, санал дүгнэлтийн дагуу ИНТОСАИ-н Удирдах зөвлөлд дараах нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулахыг 2020 онд болсон Удирдах зөвлөлийн 74 дэх хуралд санал болгож, одоогийн ИНТОСАИ-н XXIV их хуралд танилцуулж, батлуулах болно.

- ИНТОСАИ-д бүрэн эрхт гишүүнээр оролцох шалгуурыг өөрчлөх (2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг),
- ИНТОСАИ-н шинэ гишүүдийг батлахад гуравны хоёрын олонхийн санал авах шаардлага (5 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг),
- ИНТОСАИ-н бүх уулзалтыг алсаас зохион байгуулах боломж (15-р зүйлийн 2 дахь хэсэг),
- Дүрэмд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт нь буцаж үйлчлэх хуульгүй байх (18-р зүйл),
- бичгээр шийдвэр гаргах хүсэлтийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Удирдах зөвлөлийн гишүүдэд танилцуулах шаардлагатай (5 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг), мөн
- Удирдах зөвлөлийн хуралдаанд Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тал хувийг оролцсоноор хурал баталгаажих тухай (5 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг). Шийдвэр гаргахад нэгдсэн шаардлагыг хангахын тулд энэхүү ирц нь Удирдах зөвлөлийн бичгээр гаргасан шийдвэрт мөн адил хамаарна.

Цаашилбал, санал болгож буй нэмэлт, өөрчлөлт оруулах дүрмүүд нь ИНТОСАИ-д элсэхэд тавигдах шалгуурыг шалгах нь Ерөнхий нарийн бичгийн даргын чиг үүрэгт хамаарах бөгөөд шинэ гишүүдийг элсүүлэх шийдвэр нь Удирдах зөвлөлийн бүрэн эрхэд хамаарна (2 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсэг).

Мөн 2019 онд Удирдах зөвлөлөөс баталсан ИНТОСАИ-н хороод болон ажлын байгууллагуудын нэр томъёог өмнө нь өөрчилсөн ИНТОСАИ-н хороодод зориулсан гарын авлагад ашигласан нэрлэсэн нэр томъёонд тохируулах зорилгоор 7 дугаар зүйлд бага зэргийн нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан болно. Цаашлаад илүү уян хатан байхаар төлөвлөж байна. ИНТОСАИ-н төсвийн бүлгүүдийн талаар (12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг).

Дүрэмд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг ИНТОСАИ-н их хурлын гуравны хоёрын олонхийн саналаар батлах ёстой гэдгийг анхаарах хэрэгтэй.

14. ИНТОСАИ-н 2019-2021 оны санхүүгийн тайлангууд

14.1. Ерөнхий

2019, 2020, 2021 оны санхүүгийн тайлангуудыг Төрийн салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэсэн бөгөөд ИНТОСАИ-н санхүүгийн байдал, санхүүгийн гүйцэтгэл, мөнгөн гүйлгээг шударгаар харуулсан болно.

2019-2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг ИНТОСАИ-н хөндлөнгийн аудиторууд болох Литва, Ямайкийн АДБ-ууд хийсэн. Ковид-19 цар тахлын дэгдэлт болон түүнийг дагаад дэлхийн улс орнуудын засгийн газраас цар тахлын нөлөөг бууруулах зорилгоор зорчихыг хязгаарласан тул гурван санхүүгийн тайлангуудад Австри улсын Вена дахь Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газарт биечлэн ирж аудит хийх боломжгүй болсон. Тиймээс ИНТОСАИ-н хөндлөнгийн аудиторууд санхүүгийн тайланд цахимаар аудит хийсэн.

Энэхүү тайланд 2019-2021 оны санхүүгийн тайланг хавсаргав.

14.2. Аудитын дүгнэлт

3 жилийн санхүүгийн тайланд аудиторууд зөрчилгүй аудитын дүгнэлт гаргасан. Олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн аудитын стандартууд (ялангуяа АДБОУС-ууд) дээр үндэслэн 2019-2021 оны санхүүгийн тайлангууд нь ИНТОСАИ-н холбогдох санхүүгийн жилүүдийн 12-р сарын 31-ний өдрийн байдлаар дуусгавар болсон санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг үнэн зөв, шударгаар толилуулсан бөгөөд ИНТОСАИ-н Санхүүгийн журам, дүрэмд нийцэж байгаа болохыг аудиторууд баталгаажуулсан.

14.3. Аудиторуудад талархал илэрхийлэх

Энэ дашрамд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар 2019-2021 оны санхүүгийн тайланд үнэ төлбөргүй аудит хийж, ИНТОСАИ-д туршлагаас гадна санхүүгийн дэмжлэг үзүүлсэн Литва, Ямайка улсын АДБ-уудад онцгой талархал илэрхийлж байна. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар 6 жилийн аудитын бүрэн эрхийн хугацаа одоо дуусгавар болж буй Литвийн АДБ-д онцгой хүндэтгэл үзүүлэхийг хүсч байна.

15. Санхүүгийн болон төсвийн асуудлууд

15.1. Өнгөрсөн жилүүдийн орлого, зарлага

2019-2021 оны орлогын цугларалт гишүүдийн сайн төлбөрийн туршлагаар тодорхойлогддог.

Зардлын хувьд Ковид-19 цар тахал (2020, 2021 онд аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа явуулаагүй) нөлөөлсөн бөгөөд 2021 онд НҮБ/ИНТОСАИ-н 25 дугаар зөвлөгөөний зохион байгуулахад зарцуулсан зардал, НҮБ-тай хамтарсан иж бүрэн арга хэмжээ, Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрын хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ (орчуулга, ИНТОСАИ-н цахим хуудасны мэдээллийн

технологийн зардал гэх мэт) зэргээр тодорхойлогддог.

ИНТОСАИ-н зардлын томоохон хэсгийг шилжүүлэг эзэлдэг. ИНТОСАИ-н зорилтот шилжүүлэг буюу хүлээн авсан гишүүнчлэлийн татварын 55%-ийг Төрийн аудитын олон улсын сэтгүүл, Аи Ди Аи, дараагийн их хурлыг зохион байгуулагч болон Зорилгын хороодод шууд шилжүүлсэн.

Коронавируст халдвар (Ковид-19) цар тахалд нэрвэгдсэн АДБ-уудыг үргэлжлүүлэн үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх, ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаанд оролцоход нь дэмжлэг үзүүлэхийн тулд СЗБХ-ны удирдлага ИНТОСАИ-н хуримтлагдсан илүүдэл сангаас ("PFAC COVID-19 Грант") 700,000 евро ашиглахыг санал болгов. Уг саналыг Удирдах зөвлөлийн гишүүд 2020 оны 8-р сард баталлаа. Энэ хөтөлбөрт хуваарилсан ИНТОСАИ-н хуримтлагдсан илүүдэл хөрөнгөөс нийтдээ 594,300 орчим еврог 2020, 2021 онд дээр дурдсан зорилгод зарцуулсан.

ИНТОСАИ-н хөндлөнгийн аудиторуудтай зөвшилцсөний дараа болгоомжтой байх зарчмын дагуу нэг жилээс дээш хугацаатай гишүүнчлэлийн төлбөрийн авлагыг Санхүүгийн байдлын тайланд эргэлтийн хөрөнгө / авлага (нөөц) болон 2021 оны Санхүүгийн гүйцэтгэлийн тайланд тусгасан. Энэ нь 2021 оны санхүүгийн жилд нэг удаагийн нөлөө үзүүлсэн. Ойролцоогоор 101,400 еврод хүрсэн.

2019–2021 оны санхүүгийн тайланг энэ тайланд хавсаргасан бөгөөд ИНТОСАИ-н цахим хуудаснаас үзэх боломжтой. 2019-2021 оны гурван жилийн хугацаанд нийт орлого 1,192,502.07 евро байв. Энэ нь 1,712,632.07 еврогийн зардалтай тохирч байсан.

Дүгнэж хэлэхэд, 2019-2021 оны төсвийн хугацаанд 520,130 еврогийн цэвэр хөрөнгө/өөрийн хөрөнгийн алдагдал буюу бууралт бий болсон. Дээр дурьдсан "PFAC COVID-19 тэтгэлэг" болон тэтгэмжийн хуримтлалд нэг удаагийн нөлөө үзүүлэхгүйгээр ойролцоогоор 175,600 еврогийн орлого олох байсан.

Гэсэн хэдий ч ИНТОСАИ-н санхүүгийн байдал маш сайн түвшинд байгаа бөгөөд 2021 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар цэвэр хөрөнгө/өмч 746,211 евро байна.

15.2. Дүрмийн 12 дугаар зүйлийн 1 дүгээр хсэгт заасны дагуу сайн дурын хандив

2022 оны 9-р сарын 30 гэхэд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар ОХУ-ын АДБ-аас (2017-2021) нийт 160,420 евро хүлээн авсан байна. ИНТОСАИ-н Санхүүгийн журам, дүрмийн III.A бүлэг, 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу хандивын мөнгийг шилжүүлсэн.

Эдгээр хандивын зорилго нь 2015 онд Удирдах зөвлөлийн шийдвэрийн дагуу орос хэлийг ИНТОСАИ-ийн нэмэлт (албан бус) хэл болгон ашиглах явдал байв.

Цахим хуудсын агуулгыг ихээхэн хэсэг болон ИНТОСАИ-н олон тооны баримт бичгүүдийг ИНТОСАИ-н цахим хуудсанд орос хэл дээр орчуулан нийтэлсэн. Энэ зорилгоор ашиглах мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 2022 оны 9-р сарын 30-ны байдлаар ойролцоогоор 66,000 евро байна.

15.3. Гишүүнчлэлийн төлбөрийн индексжүүлэлт

2007 онд Удирдах зөвлөлөөс ИНТОСАИ-н гишүүнчлэлийн төлбөрийн үнэлгээг инфляцийн зорилгоор "Бүх шимтгэлийн ангилалд гурван жил тутамд (2010 оны ИНТОСАИ-н XX их хурлаас эхлэн) инфляцийн индексжүүлэлт хийнэ" индексжүүлэх зөвлөмжийг баталсан".

2019 оны хамгийн сүүлийн индексжүүлэлт (2016-2018 оны тоо баримтад үндэслэсэн) нь жилийн жигнэсэн инфляцийн түвшинд (ДНБ-ий дефлятор) үндэслэсэн. Улс бүрийн жинг ИНТОСАИ-н хуваарилалтад эзлэх хувь хэмжээгээр тодорхойлно.

2022 онд ИНТОСАИ-н XXIV их хурлын үеэр шийдвэрлэх ёстой дараагийн индексжүүлэлт нь 2019-2021 оны үеийн тоон үзүүлэлтүүд болон жилийн жигнэсэн инфляцийн түвшинд (ОУВС-гийн ДНБ-ий дефлятор) тулгуурлана. Бидний тооцоолсноор гишүүнчлэлийн татвар 9.53 хувиар нэмэгдэнэ. Улс орнуудын инфляцийн түвшин нь Олон улсын валютын сангийн (ОУВС) «Дэлхийн эдийн засгийн төлөв» (ДЭЗТ)-ийн мэдээллийн сангийн нэг хэсэг юм. Энэхүү мэдээллийн сан нь ОУВС-гийн ДЕЗТ тайлангийн статистикийн хавсралтаас сонгогдсон макро эдийн засгийн мэдээллийн цувралуудыг агуулсан бөгөөд дэлхийн түвшинд эдийн засгийн хөгжлийн дүн шинжилгээ, төсөөллийг харуулсан болно.

Үүний үр дүнд 2023, 2024, 2025 онуудад дараах гишүүнчлэлийн хураамж цугларна.

ИНТОСАИ-н хувь нэмрийн бүлэг	2022 оны жилийн хувь нэмэр	9.53%-ийн индексжүүлэлт		2023, 2024, 2025 онуудын жилийн хувь нэмэр
VII	494 евро	+47	=	541 евро
VI	724 евро	+69	=	793 евро
V	2,869 евро	+273	=	3,142 евро
IV	5,740 евро	+547	=	6,287 евро
III	11,479 евро	+1,094	=	12,573 евро
II	19,147 евро	+1,825	=	20,972 евро
I	28,708 евро	+2,736	=	31,444 евро

15.4. ИНТОСАИ-н 2023-2025 оны төсөв

ИНТОСАИ-н гишүүнчлэлийн татварыг индексжүүлэхтэй холбоотой тооцооноос гадна ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар 2022 оны ИНТОСАИ-н XXIV их хурлаар хэлэлцэх ёстой 2023-2025 он хүртэл (Ковид-19-ийн дараах үед) ИНТОСАИ-н дараагийн төсөвтэй холбоотой асуудлыг боловсруулахад оролцсон.

ИНТОСАИ-н 2023-2025 оны төсвийг хуанлийн жил бүрийн төсөвт орлого, зарлагад үндэслэнэ. ИНТОСАИ-н Санхүүгийн журам, дүрмийн дагуу орлого, зарлагыг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар, сургалтын үйл ажиллагаа, Аи Ди Аи, их хурлыг зохион байгуулахад оруулах хувь нэмэр, Төрийн аудитын олон улсын сэтгүүл болон стратегийн дөрвөн зорилго гэсэн 6 бүлгээр төсөвлөсөн.

ИНТОСАИ-н орлогын дийлэнх хувийг гишүүнчлэлийн татвараас бүрдүүлдэг. Орлогыг өөр өөр бүлгүүдэд дараах хувиар хуваарилдаг: Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар 30%, сургалтын үйл ажиллагаа 15%, Аи Ди Аи 5%, Их хурлыг зохион байгуулахад оруулах хувь нэмэр 5%, Төрийн аудитын олон улсын сэтгүүл 20%, дөрвөн стратегийн зорилт 25%.

“Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар” бүлгийн зардалд ИНТОСАИ-н Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газрыг ажиллуулах, ялангуяа ИНТОСАИ-н гишүүд, байгууллагуудтай харилцах, зохицуулах, дэмжлэг үзүүлэх, захиргааны асуудал, ИНТОСАИ-н цахим хуудсыг ажиллуулах, Вена дахь Удирдах зөвлөлийн хурал (2023), ИНТОСАИ-н төсвийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх, санхүүгийн тайлан гаргах, НҮБ, бүс нутгийн байгууллагууд болон бусад харилцагч талуудтай харилцаа холбоо тогтоох, олон улсын холбогдох арга хэмжээнд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарыг оролцуулах зэрэг арга хэмжээний зардал багтана.

“Сургалтын үйл ажиллагаа”-ны үндсэн үйл ажиллагаа нь 2024 онд болох НҮБ/ИНТОСАИ-н дараагийн зөвлөгөөнийг зохион байгуулахаас бүрдэнэ.

2023-2025 он хүртэлх хугацаанд ИНТОСАИ-н гурван жилийн төсөв бүрэн тэнцвэржсэн. 1.29 сая евро (төлөвлөсөн орлого) нь ИНТОСАИ-н үйл ажиллагаанд зориулж төлөвлөсөн 1.29 сая еврогийн зардлыг санхүүжүүлнэ.

ИНТОСАИ-н 2023-2025 оны гурван жилийн төсөвт өмнөх жилүүдээс хуримтлагдсан хөрөнгийг 2023-2028 он хүртэлх ирээдүйн стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг дэмжих тусгай төслүүдэд онцгойлон зарцуулах, ялангуяа байгууллагын тэргүүлэх чиглэл, стратегийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд тусгагдсан болно. Энэ нь 300,000 евро болно. ИНТОСАИ-н дүрмийн 5 дугаар зүйлийн дагуу эдгээр хөрөнгийг тодорхой хуваарилалтыг ИНТОСАИ-н Удирдах Зөвлөлийн батална.

16. Их хурлаар батлуулах асуудлууд

Ийнхүү Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газраас дараах саналыг ИНТОСАИ-н XXIV их хурлаар батлуулахаар хүргүүлж байна.

1. Ерөнхий нарийн бичгийн даргын илтгэлийг тэмдэглэн авах;
2. ИНТОСАИ-н дүрэмд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг батлах (гуравны хоёрын санал шаардлагатай);
3. ИНТОСАИ-н 2019-2021 оны жилийн тайлан, аудитаар баталгаажуулсан санхүүгийн тайланг батлах;
4. 2023-2025 онд гишүүнчлэлийн татварыг 9.53 хувиар индексжүүлэхийг батлах;
5. ИНТОСАИ-н 2023-2025 оны гурван жилийн төсвийг батлах.

